

TAUNO NURMELAN MUISTORAHASTO

Vox humana

Rahasto on perustettu Tauno Nurmelan muistolahjoituksilla, ja sen tarkoituksena on romaanisiin kieliin liittyvän tieteellisen työn ja siihen liittyvän muun toiminnan tukeminen.

Tauno Kalervo Nurmela syntyi Lappeella 4.9.1907 kauppias Tommi Nurmelan ja Hilja Kotosen perheeseen. Kansakoulun jälkeen Nurmela opiskeli Viipurin Klassillisessa Lyseossa, josta hän kirjoitti ylioppilaaksi 1925. Samana syksynä hän aloitti romaanisten kielten opinnot Helsingin yliopistossa, josta valmistui 1929. Ranskan valtion stipendin avulla Nurmela aloitti opinnot Sorbonnen yliopistossa 1930. Pariisissa opiskelu oli vaativaa, mutta Nurmela kertoi tieteellisen kutsumuksensa heränneen juuri Pariisissa.

Suomeen palattuaan Nurmela auskultoi Helsingin yliopistossa ja siirtyi neljäksi vuodeksi Oulun lyseon lehtoriksi. Tämän hän toimi Helsingin Koelyseossa ja kauppa-keakoulussa ja hoiti dosentuuria Helsingin yliopistossa. Sodan aikana hän toimi mm. yhdysupseerina, ja vuonna 1942 hän sai komennuksen Valtion Tiedotuslaitoksen palvelukseen. Sodan päättyessä hän oli arvoltaan kapteeni. Huumorintajuisena tunnettu Nurmela vitsaili jälkepäin, että hänen olisi railakkaiden tekstiensä takia pitänyt istua sotasyytettyjen penkillä eikä Suomen valtiojohton.

Sodan jälkeen Tauno Nurmela toimi Helsingin kauppa-keakoulun ranskan lehtorina, kunnes hän sai 1949 nimityksen Turun yliopiston romaanisten kielten professoriksi. Hän teki työnsä ohella keskiaikaisia italialaisia tekstejä koskevaa tutkimustaan, ja häntä pidetään eräänä aikansa johtavista Boccaccio-tutkijoista. Nurmelan mehevän populaari kirjoitustapa ei vähentänyt hänen tieteellistä tinkimättömyyttään, mutta teki tutkimuksesta helpommin lähestyttävää. Hän julkaisi myös useita esseekokoelmia ja käänsi italian- ja ranskankielistä kirjallisuutta suomeksi.

Tauno Nurmelan tullessa yliopiston rehtoriksi 1960 eli koko yliopistolaitos voimakkaan muutoksen aikaan. Uusien tilojen lisäksi yliopisto kasvoi ja kansainvälistyi, missä Tauno Nurmelalla oli merkittävä rooli. Hän oli mm. perustamassa 1964 Euroopan yliopistojen liittoa, ja hän osallistui Euroopan neuvoston opetusjaoston toimintaan. Hänen kaudellaan solmittiin tiiviit yhteydet myös Leningradin yliopistoon. Rehtorina Nurmela oli enemmän henkinen johtaja kuin hallinnon mies. Yliopiston valtiol-

Rehtori Tauno Nurmela Turun yliopiston suuressa auditoriossa 1961. Kuva Matti Nurmelan albumista.

listaminen oli hänen vaalimansa sivistysyliopiston idean vastaista, mutta hän ymmärsi asian välttämättömyyden. Nurmela toimi vielä kanslerina 1970–1975, ja hänen väistyessään oli Turun yliopisto käytännössä perustettu uudelleen. Samana vuonna hän sai akateemikon arvon.

Työtehtäviensä ohella Tauno Nurmela ehti hoitaa lukuisia luottamustehtäviä, joista mainittakoon SYL:n hallituksen, Dante Alighieri -yhdistyksen ja Turun ranskalaisen yhdistyksen puheenjohtajuudet. Hän kuului myös useiden yhtiöiden ja säätiöiden kuten WSOY:n, Huhtamäki Oy:n ja Suomen Kulttuurirahaston hallintoneuvostoihin. Hänellä oli läheinen suhde myös Turun Yliopistosäätiöön. Tauno Nurmelalle myönnettiin ansioistaan useita kotimaisia ja ulkomaisia tunnustuksia. Vapaa-aikanaan hän harrasti musiikkia ja liikuntaa. Hän solmi avioliiton Aune Kyllikki Suomelan kanssa vuonna 1938, ja perheeseen syntyi kolme lasta. Tauno Nurmela kuoli Turussa 27.8.1985.

Osuuskunta Sigillum / Markus Kivistö

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on noin 50 miljoonaa euroa.